

8804308 Elektrifisering av ferjesamband i Nordland
- Detaljregulering og prosjektering

EFN3X05 Fiskebøl – Kartlegging av naturmangfold

Revisjon: 2
Dato: 18.12.2025

Prosjektnr AAJ-VN: 12801-4

Revisjonshistorikk

Rev.nr.	Dato	Beskrivelse av revisjon	Utarbeidet	Kontroll	Godkjent
0	08.09.2025	Første utgave.	GKR	IRI	ERO
1	06.11.2025	Suppleringer vedr område nord for fergekai	JKL	GKR	ERO
2	18.12.2025	Suppleringer vedr område nord for fergekai	GKR	IRI	ERO

Revisjonsbeskrivelse

Rev.nr.	Beskrivelse av revisjon
0	Første utgave.
1	Suppleringer vedr område nord for fergekai
2	Suppleringer vedr område nord for fergekai

Sammendrag

Som en del av rådgiveroppdraget Aas-Jakobsen-Vianova – nettverket har for Nordland fylkeskommune i forbindelse med elektrifisering av fergekaier, har Natur og Samfunn gjennomført en kartlegging av naturmangfold. Basert på kartleggingen er det utarbeidet en fagrapport for tema naturmangfold i forbindelse med detaljreguleringsplan for elektrifisering av Fiskebøl Fergeleie. Det er i denne sammenheng foreslått avbøtende tiltak, og gjort vurderinger av planen sitt forhold til naturmangfoldloven §§8-10.

Det er blitt gjennomført en NiN-kartlegging av planområdet og kartlegging av arter-fremmedarter. Det er registrert en naturtype (etter Miljødirektoratets instruks). Det er også avgrenset et lite lokalt viktig funksjonsområde. Dette er et lite område som kan betegnes som en artsrik veikant like nord for kaia.

Det er ikke registrert noen rødlistearter innenfor prosjektområdet. Ved skjæringen nordvest for parkeringen er det registrert en forekomst av platanlønn. Dette er en invasiv fremmedart som er lite utbredt i regionen med svært høy risiko.

Av påvirkninger forventes det en delvis nedbygging av området med blomstereng og litt rik skog mot nord ved parkeringen og en reduksjon av disse områdenes funksjon som lokal verdi for naturmangfold-insekter og fugl. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som godt, og det ses ikke som nødvendig å vektlegge føre-var prinsippet.

Sentrale avbøtende tiltak

Det anbefales å stramme inn inngrepene mest mulig mot skjæringen - området mot nordvest og mot sørøst,- nedenfor veien. Ved nedbygging av artsrike veikanter - området ved fergekaia, anbefales det revegetering med bruk av lite humøse toppmasser, og vurdering av mulig tilsåing - etablering av blomstereng.

Innhold

Sammendrag	3
Innhold.....	4
1. Innledning.....	5
1.1. Beliggenhet og utbyggingsplaner	5
2. Tiltaksområdene - dagens situasjon	7
2.1. Influensområdet	7
3. Metode.....	8
3.1. Feltundersøkelser	8
3.2. Innhenting av eksisterende data	8
4. Kunnskapsgrunnlaget	9
4.1. Kunnskapsstatus	9
4.2. Feltarbeid.....	9
4.3. Naturtyper og kartleggingsenheter	10
4.4. Verneområder	13
4.5. Landskapsøkologiske funksjonsområder	13
4.6. Arter og økologiske funksjonsområder	13
4.6.1. Karplanter og kryptogamer	13
4.6.2. Fremmedarter.....	13
4.6.3. Vilt.....	13
4.6.4. Fugl	13
4.6.5. Virvelløse dyr	13
4.7. Geologisk mangfold	13
4.8. Vannforekomster.....	13
5. Vurderinger i forhold til utredningskrav i naturmangfoldloven	14
5.1. §8 Kunnskapsgrunnlaget og §9 Føre-var-prinsippet	14
5.2. §10 Økosystemtilnærming og samlet belastning	14
6. Avbøtende tiltak	15
7. Kildeliste	16

1. Innledning

Nordland fylkeskommune (NFK) har engasjert rådgivergruppen Aas-Jakobsen-Vianova-nettverket (AAJVN) for detaljregulering og detaljprosjektering av oppgradering av 21 utvalgte ferjeleier mht. elektrifisering og generell standard. Rådgivergruppen består av Aas-Jakobsen AS (prosjektledelse og konstruksjon), ViaNova AS (BIM og trafikk), ViaNova Trondheim AS (veg og VA), Electronova AS (elektro) og Selberg AS (plan, arkitektur og landskap), samt flere andre selskaper i samarbeid.

Denne utredningen baserer seg på eksisterende kunnskap, NiN-kartlegging og fugl- og viltregistreringer, gjennomført juli 2025. Rapporten gir en beskrivelse av naturmangfoldet i utredningsområdet, og en vurdering av påvirkningene som planlagte tiltak vil ha på naturverdiene. Det er i tillegg foreslått avbøtende og kompensierende tiltak for å redusere eventuelle negative konsekvenser. Utredningen utgjør kunnskapsgrunnlaget (jf. naturmangfoldloven §8) og danner grunnlag for å kunne vurdere føre-var-prinsippet og samlet belastning (jf. naturmangfoldlovens §§9-10).

1.1. Beliggenhet og utbyggingsplaner

Området er lokalisert ved Fiskebøl, omtrent 30 kilometer nord for Svolvær, i Vågan kommune, Nordland fylke (figur 1 og 2).

Figur 1. Områdene ligger omtrent 30 km nord for Svolvær, i Vågan kommune.

Figur 2. Lokalisering av tiltak.

2. Tiltaksområdene - dagens situasjon

Tiltaksområdet ved Fiskebøl er preget av vei, kaier og infrastruktur. Det inngår noe veiskjæring med boreal hei og engbjørkeskog mot nord. Strandsonen består av fyllinger, litt nakent berg og steinstrand.

Figur 3. Flyfoto som viser dagens situasjon med avgrensning av kartleggingsområdet for området- Fiskebøl. Hentet fra NiN-web den 08.08.2025

2.1. Influensområdet

Influensområdet utgjør alt naturmangfold som potensielt kan bli direkte og indirekte berørt. Tiltaket vil trolig føre til lite endrede miljøforhold for vegetasjonen utover de direkte inngrepene. Arealbeslaget og endret arealbruk vil kunne beslaglegge enkelte leveområder for vilt, og kunne påvirke indirekte gjennom forstyrrelseseffekter. Det forventes ikke at influensområdet er noe særlig større enn avgrensingen av tiltaksområdet i dette prosjektet. Det er ikke registrert noen sårbare fuglearter (rovfugl og vanntilknyttet fugl) som vil kunne bli berørt av tiltakene utover reguleringsplangrensene.

3. Metode

3.1. Feltundersøkelser

Naturtypekartlegging ble gjennomført i henhold til [Miljødirektoratet sin instruks \(M-2209\)](#), som benytter seg av Natur i Norge-metodikken (NiN), for å beskrive et utvalg naturtyper. Utvalget av naturtyper er prioritert i tråd med St. meld. 14 (2015- 2016). Naturtyper som er beskrevet i instruksen ble søkt etter i utredningsområdet og registrert dersom utvalgskriteriene var oppfylt, eksempelvis krav til minsteareal.

Det ble foretatt en artskartlegging med formål om å dokumentere rødlistede- og fremmede arter (www.artsdatabanken.no). Funksjonsområder for fugl og annet vilt ble også vurdert. Artskartlegging er komplekst og ressurskrevende, og en vil aldri klare å få en total oversikt innenfor praktiske rammer. Eksempelvis er det per dags dato estimert at 26 000 arter enda ikke er beskrevet/oppdaget i Norge, i tillegg er det mangel på artsspesialister både nasjonalt og internasjonalt (Høitomt mfl.2022). Det er derfor i dette arbeidet vektlagt å identifisere livsmiljøer med potensiale for rødlistearter med bruk av generell økologisk kompetanse og signalarter.

3.2. Innhenting av eksisterende data

Offentlige databaser er blitt benyttet for å sammenstille eksisterende informasjon (tabell 1). Primært artsdatabankens tjenester; artskart og økologiske grunnkart, samt Miljødirektoratets kartløsning; naturbase, og Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin tjeneste; Kilden. Statsforvalteren er kontaktet for å få tilgang på eventuelle skjermede opplysninger (eksempelvis lokaliteter med rovfugl og/eller ugler).

Tabell 1. Oversikt over offentlige databaser og datasett benyttet for å sammenstille eksisterende informasjon

Offentlig database	Datasett
Økologiske grunnkart (artsdatabanken)	Arter- fredete
	Arter- Fremmed arter 2018
	Arter- Prioriterte
	Arter- Rødlista 2021
	Arter av nasjonal forvaltningsinteresse
	Gyteområder
	Naturtyper - DN Håndbok 13
	Naturtyper - DN Håndbok 19
	Sårbare habitat – Marint
	Berggrunn
	Geologisk arv
	Løsmasser
	Bioklimatiks sone og seksjon
	Kalkinnhold
Naturvern- restriksjonsområder	
Artskart (artsdatabanken)	Artsregistreringer
Kilden (NIBIO)	Miljøregistreringer i skog (MIS)
	Skogbruksplan
Naturbase (Miljødirektoratet)	Sensitive artsdata maskert
	Forvaltningsområder rovvilt
	Anadrom laksefisk
	Planområder
Nasjonale laksefjorder	Nasjonale laksefjorder
	Nasjonale laksefjorder
Norge i bilder (kartverket)	Historiske flyfoto
Vann-nett	Beskyttete områder
	Vannforekomster

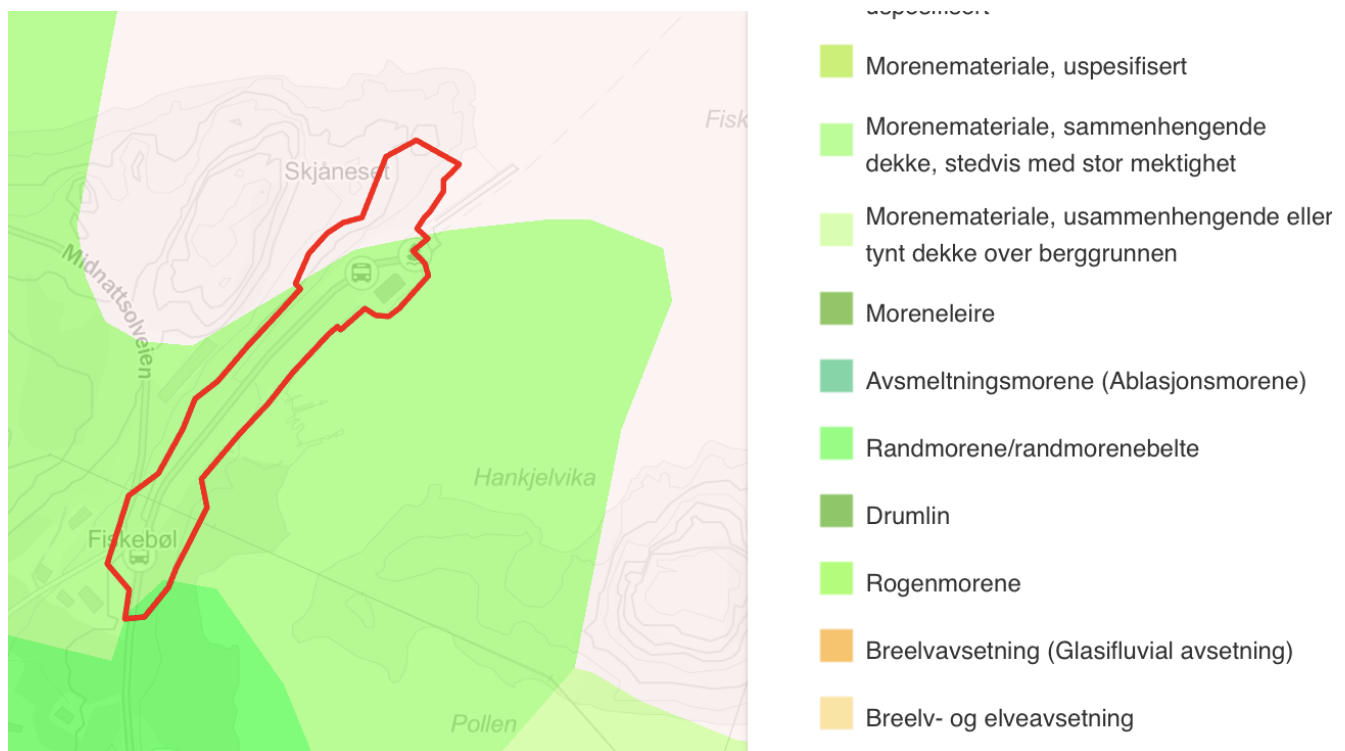
4. Kunnskapsgrunnlaget

De neste avsnittene under kapittel 4 er en sammenstilling av eksisterende data og feltregistreringer. Til sammen utgjør dette kunnskapsgrunnlaget (jf. §8 i NML).

4.1. Kunnskapsstatus

Områdene er en del av mellomboreal vegetasjonssone og ligger i klart oseanisk seksjon (Moen 1998). Dette betyr at området har et kystklima med mye nedbør og ganske lang vekstsesong. Berggrunnen er dominert av den kalkfattige bergarten gneis/granitt, som gir lite grunnlag for en krevende flora med stort sett alminnelige arter.

Løsmassedekke (figur 4) er mye fraværende med mye bart fjell og grunnlendt mark mot nord. Mot sør kommer det inn stedvis mektige morenedekker.

Figur 4. Oversikt over løsmassene i området.

Området ser ikke ut til å ha blitt kartlagt i nyere tid, og det er ingen tidligere registreringer av naturtyper etter Miljødirektoratets instruks eller DN-HB13 i influensområdet. Når det gjelder artsregistreringer er det ikke tidligere registrert rødlistede karplanter, lav eller moser innenfor influensområdet. Det er heller ikke registrert fremmedarter.

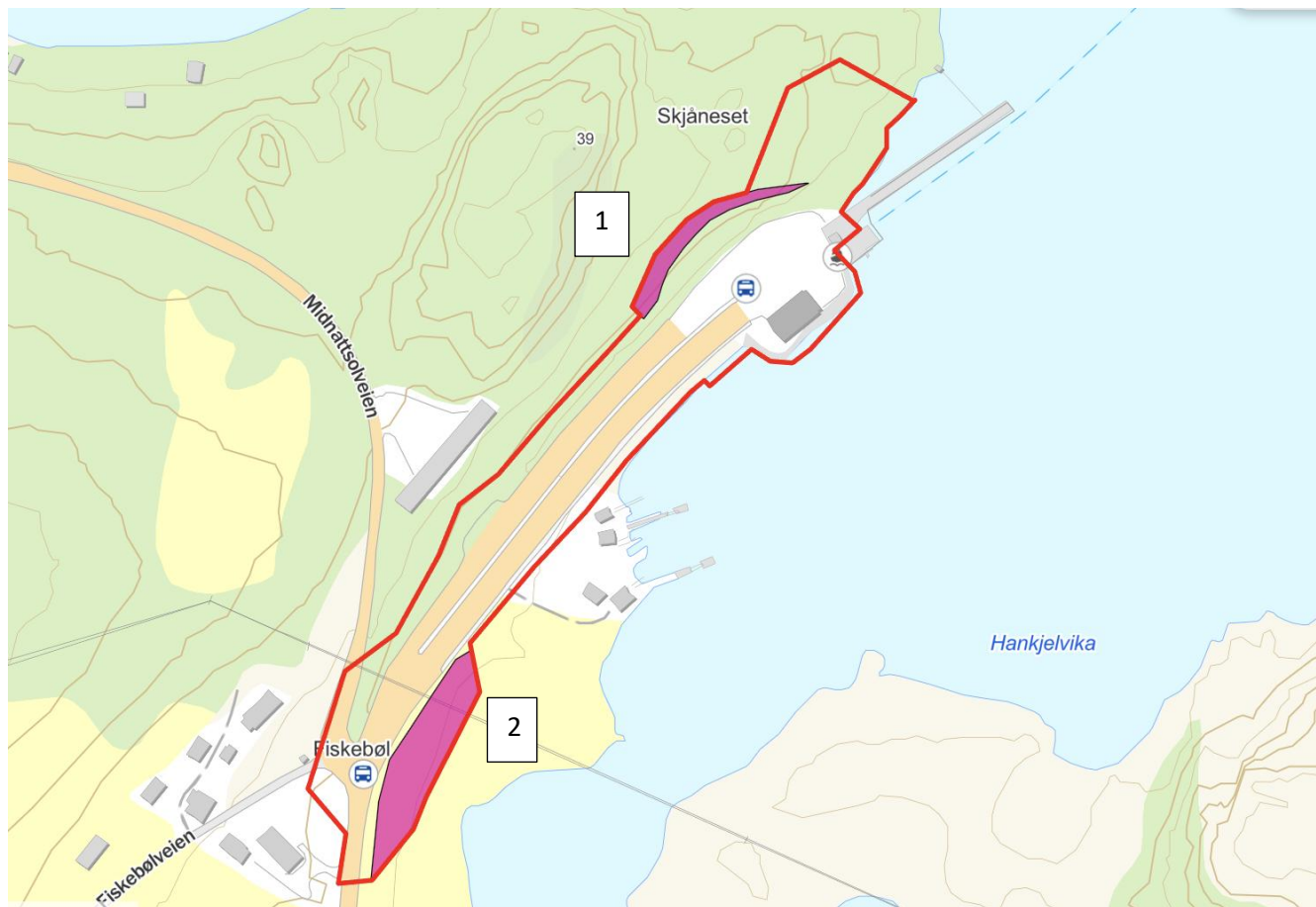
4.2. Feltarbeid

Feltarbeid ble gjennomført av Gunnar Kristiansen 29.07.2025. Det ble også gjennomført en supplerende kartlegging for kvalitetssikring sent i sesongen (i desember). Det var godt vær og gode forhold for å befare influensområdet. Terrenget var lite krevende å ta seg frem i og enkelt å kartlegge.

4.3. Naturtyper og kartleggingsenheter

Området er for en stor del preget av vei, parkeringsplasser, infrastruktur, bygg og kai. Fyllingen og veikanten/skråningen ned mot sjøen (mot sørøst) hadde spredt med bjørk, rogn og selje. Det forekom arter som gulskolm, hundegras, øyentrøst, gjerdevikke, rødkløver og grasstjerneblom. Nederst mot sjøen forekom det strandsnelle, strandkjeks, mjødurrt, geitrams, hundegras og hundekjeks. Skogsområdet og skråningen mot nordvest hadde spredt med lågurter og noe engpreg. Bjørk dominerte tresjiktet. Det forekom jevnt med engarter, lågurter og noe ugrasarter. Vanlig var engkvein, sølvbunke, hundegras, krattmjølke, skogstorkenebb og gulskolm. Engfrytle og geitsvingel forekom i overgangen mot boreal hei.

Det ble avgrenset to naturtypelokaliteter innenfor området. Dette var 1. boreal hei (figur 5 og 6) som ikke beites i dag, og gror igjen med ung bjørk og er i tidlig gjenvekstsuksisjon. Lokaliteten har dårlig tilstand. Området er lite, men fortsetter nordover utover tiltaksavgrensingen. Det ble ikke registrert noen rødlistearter og skåren for naturmangfold er liten. Samlet er kvaliteten lav for lokaliteten. Den andre lokaliteten er en naturbeitemark som ikke er i bruk (beites) og er i brakkleggingsfase. Dette gir dårlig tilstand. Arealet er lite og naturmangfoldet er lite. Området strekker seg utover prosjektavgrensingen.

Figur 5. Avgrensning av naturtypene 1. boreal hei og 2. naturbeitemark.

Figur 6. Boreal hei ovenfor skjæring-skråning med engbjørkeskog. Foto: Gunnar Kristiansen.

I det aktuelle tiltaksområdet er det også avgrenset et lite lokalt viktig funksjonsområde med artsrik veikant (se tabell 2 og figur 6). Vanlige arter var rødkløver, øyentrøst, følblom, tiriltunge, hundegras, engreverumpe, småengkall, løvetann, ryllik, blåklokke og hvitkløver. Bakenfor området var det oppslag av ung selje med arter som gulskolm, skogstorkenebb og blåklokke.

Figur 7. Avgrensning av funksjonsområdet (2) og forekomsten av platanlønn (1) og sitkagran (3).

Figur 8. Lite område med engarter -artsrik veikant. Foto: Gunnar Kristiansen.

Tabell 2. Oversikt over registrerte naturtypelokalitet og funksjonsområde.

Nummer	Naturtype	Funksjon	Areal- m ²	lokalitetskvalitet
N1	Boreal hei	Viktig for naturmangold	474	Lav kvalitet
N2	Naturbeitemark	Viktig for naturmangfold	1332	Lav kvalitet
F1	Artsrik veikant	Viktig for insekter	66	Lokal viktig

4.4. Verneområder

Det er ingen verneområder i utredningsområdet eller i umiddelbar nærhet.

4.5. Landskapsøkologiske funksjonsområder

Landskapsøkologisk er områdene lokalisert nært veier og infrastruktur og kan ikke sies å utgjøre en viktig landskapsøkologisk funksjon (kjerneområde) for arter som har krav til større uberørte arealer. Tiltaksområdene er derfor etter vår vurdering ikke viktige landskapsøkologiske funksjonsområder.

4.6. Arter og økologiske funksjonsområder

Økologiske funksjonsområder er i naturmangfoldloven definert som områder som oppfyller en økologisk funksjon for arter. Dette kan for eksempel være et yngle- eller oppvekstområde, beiteområde osv.

4.6.1. Karplanter og kryptogamer

Det ble registrert en del engarter og noen mer kravfulle arter. Enkelte viktige arter for pollinatorer som tiriltunge, føyblom, øyentrøst mm inngikk. Det ble ellers ikke registrert spesielt nevneverdige arter eller områder. Mange ugras og veikantarter var vanlig i nesten hele området.

4.6.2. Fremmedarter

Artskart viser ingen funn fra området fra tidligere. Det ble registrert et individ av platanlønn i området (se figur 7). Arten er svært invasiv med svært høy risiko, og er ikke vanlig spredt i regionen. Planten og rotsystemet bør fjernes/sikres ved massehåndtering i området (ca 0,5x0,5x0,5m rundt planten). Det er også registrert en større sitkagran nordvest i området som sto innenfor en hage (men forekom innenfor kanten/avgrensingen av planområdet).

4.6.3. Vilt

Det er ikke gjort spesifikke undersøkelser knyttet til hjortevilt. Området har trolig liten verdi for vilt.

4.6.4. Fugl

Plan- og influensområdet har få registreringer av forvaltningsrelevante fuglearter fra tidligere. Det er ikke potensial for hekkende tjeld ved strandlinjen. Tidspunktet for befaringen var for seint til fugleregistreringer.

4.6.5. Virvelløse dyr

Det er ikke utført noen undersøkelser knyttet til virvelløse dyr (insekter, edderkopper osv.). En kan forvente at viktige livsmiljøer for virvelløse dyr er fanget opp i lokalitetene med naturtyper.

4.7. Geologisk mangfold

Utredningsområdet har ingen registrerte lokaliteter med geotoper (røddlistede landformer, geologisk arv osv.).

4.8. Vannforekomster

Det er ingen vannforekomster innenfor tiltaksområdet.

5. Vurderinger i forhold til utredningskrav i naturmangfoldloven

5.1. §8 Kunnskapsgrunnlaget og §9 Føre-var-prinsippet

«§8: Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet».

«§9: Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak».

Det er utført feltarbeid med fokus på naturtypekartlegging og identifisering av viktige livsmiljøer. En fullstendig artsinventering av ulike artsgrupper er imidlertid ikke gjort, altså er kunnskapen noe mangelfull. Alt tatt i betraktning er kunnskapen allikevel nå tilstrekkelig for å forstå hvilket naturmangfold som vil påvirkes av beslutning, samt hvilken tilstand dette naturmangfoldet har og hvilke effekter beslutningen vil ha på naturmangfoldet.

På tross av noe manglende kunnskap om spesifikke artsforekomster (på fugl bla) er det trolig at tiltaket ikke vil føre til noen vesentlige skader på naturmangfoldet. Området er mye nedbygget, og dette må også sees i sammenheng med tiltakets begrensede omfang. Etter vår vurdering bør ikke føre-var-prinsippet vektlegges.

5.2. §10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

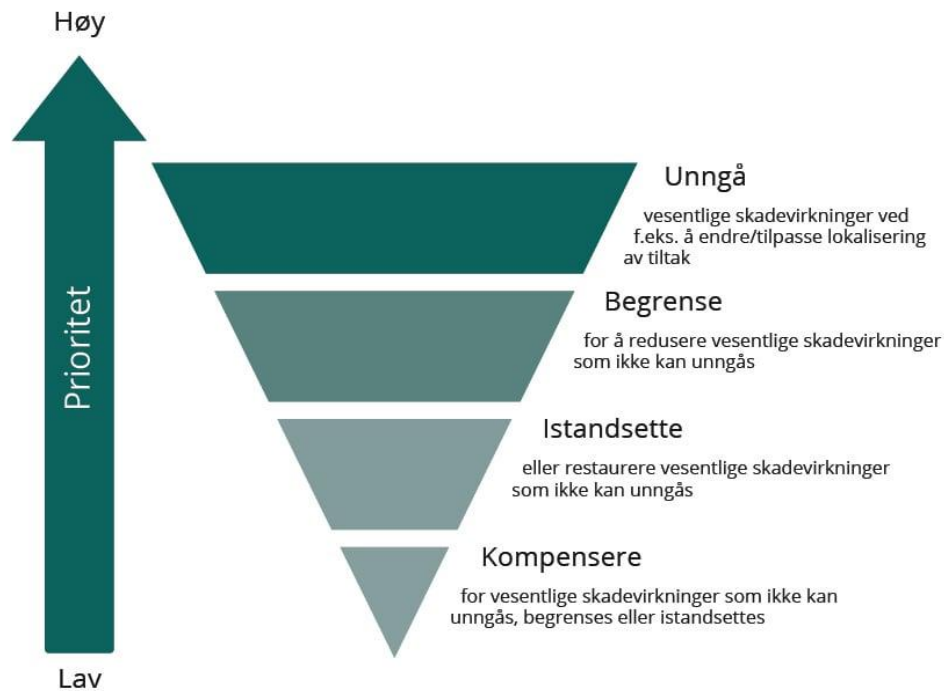
«§10: En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for».

At økosystemer endres i et raskt tempo som en følge av «bit for bit» nedbygging er godt dokumentert, og anses som en av de mest alvorlige miljøutfordringene vi står over for i dag. Mindre natur og endrete økosystemer har ført til redusert naturmangfold, samt en økning i rødlista arter og naturtyper. Her blir det videre gjort rede for i hvilken grad det konkrete tiltaket påvirker økosystemet det er en del av, både i tid og rom.

Innenfor området forekommer det en liten naturtypelokalitet med boreal hei som ikke beites og er i tidlig gjenvækst (gror igjen med trær). Dette er typisk for regionen og arealinngrep av et eventuelt meget begrenset omfang vil ikke ha noen betydning for samlet belastning for naturtypen som overveiende påvirkes av gjengroing.

6. Avbøtende tiltak

Forslag til avbøtende tiltak er vurdert i henhold til tiltakshierarkiet (figur 9).

Figur 9. Tiltakspyramiden hentet fra M-1941.

Sentrale avbøtende tiltak

- For å avbøte og/eller kompensere for mulige miljøskader anbefaler vi at arealene for eventuell utfyllingen mot sjø og mot skogen og heia mot nordvest strammes mest mulig inn.
- Det anbefales å bruke fagpersonell for å vurdere etablering/ivaretagelse av kantsoner/bufferoner (mot sjø blant annet), og mulig reetablering av trær eller bevaring av trær og andre habitater.
- Ved nedbygging av det artsrike veikante-området ved fergekaia anbefales det revegetering med bruk av lite humøse toppmasser og vurdering av mulig tilsåing-etablering av blomstereng.
- En bør vurdere å fjerne registrert forekomst av platanlønn (SE)) med tilhørende jordsmonn (0,5 x 0,5 x 0,5 m), for å hindre fremtidig spredning.

7. Kildeliste

Framstad, E., Blom, H. H., Brandrud, T. E., Bär, A., Johansen, L., Olsen, S. L., ... & Øien, D. I. (2020). Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Dokumentasjon av sentral økosystemfunksjon.

Gjershaug, J. O. (Ed.). 1994. Norsk fugleatlas: hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge. Norsk ornitologisk forening.

Høitomt, T., Olberg, S. og Thylén, A. 2022. Artskartlegging som del av konsekvensutredninger etter Plan- og bygningsloven. Biofokus-rapport 2022-038. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Miljødirektoratet, 2021. Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NIN2. Veileder, M-1930/2021

NOU, 2013. Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester

Internettkilder

Artsdatabanken, 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken, 2020. Tjenesten Økologiske grunnkart. <https://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabanken, 2018. Fremmedartslista 2018. <https://artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Artsdatabanken, 2018. Tjenesten Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/>.

Klima- og miljødepartementet. 2009. Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Klima og miljødepartementet. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>

Miljødirektoratet. Tjenesten Naturbase kart. <https://kart.naturbase.no>

Nibio Kilden. Kartløsning. <https://kilden.nibio.n>